

[Hvidberg.]

det. Formodentlig gælder så for ham heller ikke et udsagn fra to så sagkyndige og erfarne pædagoger som dr. Højberg Christensen og Hans Jørgen Hansen ret meget. Det gælder formodentlig ikke meget i hans øjne, men disse erklæringer synes jeg har påvist, at skolelovsforslagene medfører en afgjort devaluering af den undervisning, der skulle danne grundlaget for henholdsvis studentereksamen og realeksamen.

Det ærede medlem hr. Hartling siger også, at der gives ingen som helst argumenter derfor. Jeg mener nu, at der er givet rigeligt med argumentation. Hvis det ærede medlem mangler yderligere, synes jeg, han skulle bede ministeren om at få skrivelserne fra undervisningsinspektørerne og læse argumentationen deri.

Det er unægteligt påfaldende, at disse ministeriets to nærmeste sagkyndige rådgivere i pædagogiske spørgsmål slet ikke har været med i arbejdet under de foreliggende lovforslags behandling. Hvorfor i alverden har den højtærede minister ønsket at holde dem udenfor? Ja, man kan naturligvis sige, at det er en folkevalgt ministers ret, at ministeren har lov til at vælge de embedsmænd, han vil bruge, og lade de andre glide i baggrunden. Det er ham, der bestemmer, det er ham, der træffer afgørelsen og har ansvaret. Men jeg vil gerne sige til den højtærede minister, at det er ikke ved en fremgangsmåde som denne, hvor den nærmeste sagkundskab skydes til side, at man styrker folkestyret her i landet.

Der er andre mærkværdige udslag af ministeriel egenrådighed i denne sag. Jeg har allerede i udvalget udtalt min forbløffelse over, at den højtærede minister i et møde, hvortil han alene havde indkaldt Danmarks Lærerforenings strukturudvalg, altså alene folkeskolens repræsentanter sammen med ordførerne, i dette møde alene med folkeskolens repræsentanter træffer en så at sige definitiv afgørelse i en sag, der er af grundlæggende betydning for gymnasiet, nemlig spørgsmålet om et 5-årigt gymnasium. Gymnasieskolens folk var ikke til stede, endsige havde der været forhandlet med dem. Må jeg i den anledning minde den højtærede minister om nogle ord, han fremsatte ved anden behandling af disse lovforslag. Han erklærede, at han gerne ville

overveje muligheden af et 5-årigt gymnasium, og at vi — d. v. s. ministeren og folketingsudvalget — under forhandlingerne mellem anden og tredje behandling alvorligt skulle overveje de henvendelser, der var kommet fra gymnasieskolens folk. Ordret sagde ministeren således:

„Jeg synes, vi skylder dem“

— d. v. s. gymnasielærerne —

„når de nu har indtaget et andet standpunkt“,

— d. v. s. når de nu er gået ind for et 5-årigt gymnasium, som de altså subsidiært gik ind for —

„at overveje muligheden af at indpasse det 5-årige gymnasium i den skoleordning, som vi nu søger at samle os om“.

En sådan overvejelse af det nævnte punkt har mig bekendt ikke fundet sted efter anden behandling, men i mødet med Danmarks Lærerforenings strukturudvalg den 22. maj, altså mødet med repræsentanterne for folkeskolen, erklærede ministeren over for disse, at hvis vi nu bliver enige — nemlig om det forslag, ministeren har fremsat — bliver der naturligvis ikke noget 5-årigt gymnasium. Jeg ved ikke, om statsministeren vil forhindre mig i at citere dette; det kan ikke være nogen hemmelighed.

Jeg skal ikke opholde mig yderligere ved disse påfaldende udslag af ministerens store selvbevidsthed, men samle mig om den situation, vi står i i dag. De lovforslag, der om lidt kommer til afstemning her i tinget, har en overvældende stor og overordentlig vægtig front af skolefolk og forældre imod sig ud over hele landet. Realskolens folk og langt den overvejende del af landets gymnasierektorer og -lektorer sammen med vore to universiteters lærere er oprigtige modstandere af lovforslagene. Man må endelig heller ikke tro, at Danmarks Lærerforening er tilfreds med forliget. I det brev, som den højtærede minister læste op for os i folketingsudvalget, mærkede jeg mig, at der stod, at skønt de ikke havde fået opfyldt, hvad de ønskede for byskolens vedkommende — jeg håber, jeg må citere dette her, jeg ved snart ikke. . . .

Formanden: Det ærede medlem har altid lov til at citere Folketingstidende, lovforslag og betænkninger, og hvad deri står.